

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2213961
Steller: M. El Feddali (A. Klunder)
Datum commissie: 19 juni 2025

Team: ZS
Teammanager: Jean Paul Verbeek
Portefeuillehouder: M. van der Ven
E-mail: m.el.feddali@hoorn.nl / a.klunder@hoorn.nl

Onderwerp

Meerjarenvisie sociaal beleid Hoorn 2026-2040

Agendering

Ter meningsvormende bespreking in de Algemene Raadscommissie

Bijlagen

1	Bijlage 1 (dit document): Meningsvormend raadsvoorstel Meerjarenvisie sociaal beleid Hoorn 2026-2040
2	Algemeen beeld gemeente Hoorn en samenvatting wetenschappelijke inzichten
3	Sociale index Hoorn 2025
4	Regiobeeld Noord-Holland Noord IZA
5	Factsheet Woonzorgvisie
6	PowerPoint Presentatie 'Meer Stad worden'

Vragen van het college aan de raadscommissie voor de meningsvormende bespreking zijn:

1. Kunt u zich vinden in de voorgestelde speerpunten voor de meerjarenvisie sociaal beleid¹ Hoorn, namelijk:

- Financiële bestaanszekerheid
- Gezond samenleven en vitaal oud worden
- Kansrijk opgroeien
- Veerkrachtige wijken, leefbaarheid en sociale cohesie

Heeft u aanvullende speerpunten of suggesties die volgens u belangrijk zijn voor de verdere uitwerking van de visie?

2. Bent u het eens met de voorgestelde leidende principes voor het formuleren en uitvoeren van de ambities in de visie voor Hoorn? Heeft u nog aanvullende ideeën of voorstellen?
3. Hoe ziet Hoorn er in 2040 als een sociale, gezonde, vitale en welvarende stad uit?
4. Hoe kijkt u aan tegen de voorgestelde financiële strategie voor de meerjarenvisie sociaal beleid 2040, en hoe kunnen we de uitvoering van onze ambities financieel haalbaar maken?
5. Wat is de rol van de gemeente Hoorn in het sturen op de realisatie van deze visie?
6. Hoe wilt u geïnformeerd worden over de voortgang en de resultaten van de vast te stellen ambities?

¹ Sociaal beleid: dit zijn alle beleidsterreinen die een sociale dimensie hebben. Denk hierbij aan de Wmo, Jeugdwet, Participatiewet, lokaal gezondheidsbeleid, onderwijs, sport en cultuur, maar ook aanpalende beleidsterreinen zoals ruimtelijke ontwikkeling (inclusief wonen), (sociale) veiligheid, etc.

Samenvatting

In de jaren '70 en '80 was de gemeente Hoorn een groeikern. Dit brengt in deze tijd uitdagingen met zich mee, waaronder een (driedubbele) vergrijzing en ontgroening. De zorgvraag neemt toe door de (driedubbele) vergrijzing, maar door de krapte op de arbeidsmarkt wordt het voor gemeenten een steeds grotere uitdaging om in deze zorg te voorzien. Vanuit diverse domeinen wordt intensief samengewerkt om deze uitdagingen het hoofd te bieden. Hoorn staat nu op het punt deze belangrijke transformatie te ondergaan. Vanuit de nieuwe meerjarenvisie sociaal beleid wordt aangesloten bij de lange termijnopgave "Meer stad worden". Hierin zet de gemeente zich in voor een vitale samenleving, brede welvaart en een duurzame leefomgeving. Het lokale gezondheidsbeleid speelt hierin een cruciale rol, met aandacht voor gezond en vitaal ouder worden, en maatwerk in alle Hoornse wijken.

In dit voorstel worden zes maatschappelijke opgaven gepresenteerd, die dienen als open vragen. Deze vragen zijn bedoeld om van raadsleden en fracties input te verkrijgen voor de verdere uitwerking van de meerjarenvisie sociaal beleid. Aan de raadscommissie wordt nu gevraagd om aandachtspunten mee te geven. Het college komt vervolgens in het najaar bij de gemeenteraad terug met een voorstel.

1. Inleiding

Aanleiding

De looptijd van het huidige meerjarenbeleidsplan is afgelopen. In 2025 wordt gewerkt aan een nieuwe meerjarenvisie sociaal beleid voor de gemeente Hoorn, zodat deze vastgesteld kan worden voor de periode 2026-2040. De raad wordt gevraagd om hierover mee te denken, zodat het college aan de slag kan met het opstellen van de nieuwe visie.

Belang

Het opstellen van een meerjarenvisie sociaal beleid is een kerntaak van het college om richting te geven aan de aanpak van maatschappelijke opgaven in de stad. Een heldere visie stelt de gemeente Hoorn in staat om keuzes te maken die bijdragen aan een veerkrachtige, gezonde, inclusieve en duurzame stad.

Centrale vraag

Hoe kan de gemeenteraad richting geven aan de meerjarenvisie sociaal beleid Hoorn 2026 – 2040, zodat Hoorn haar ambitie om een gezonde, vitale en welvarende stad te worden kan realiseren?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat

Het beoogde resultaat van de meerjarenvisie sociaal beleid 2026-2040 is een stad die sociaal veerkrachtig, gezond, inclusiever en duurzamer is, met gelijke kansen voor alle inwoners. De visie moet leiden tot concrete verbeteringen in leefbaarheid, welzijn en maatschappelijke participatie. Dit terwijl Hoorn zich ontwikkelt tot een stad die de uitdagingen van de toekomst aankan, zoals vergrijzing, woningtekort en economische veranderingen.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie

De meerjarenvisie sociaal beleid draagt bij aan de duurzaamheidsambities van de Global Goals² door actief te werken aan doelen zoals:

- **Geen armoede (Sustainable Development Goals (SDG)1):** door financiële bestaanszekerheid te versterken.
- **Gezondheid en Welzijn (SDG 3):** door een gezonde leefomgeving en samenleven te versterken.
- **Eerlijk onderwijs (SDG 4):** door kansrijk opgroeien te stimuleren.

² De Sustainable Development Goals (SDG'S) zijn 17 doelen van de Verenigde Naties voor een duurzamere wereld in 2030.

- **Gendergelijkheid (SDG 5):** door gelijke toegang tot zorg, ondersteuning en ontwikkelkansen te waarborgen, met speciale aandacht voor gendergerelateerde uitsluiting en achterstanden.
- **Eerlijk werk en economische groei (SDG 8):** door duurzame arbeidsparticipatie te bevorderen en werkgelegenheid toegankelijk te maken voor iedereen.
- **Ongelijkheid verminderen (SDG 10):** door ongelijk te investeren voor gelijke kansen.
- **Duurzame steden en gemeenschappen (SDG 11):** door te investeren in veerkrachtige wijken en passende huisvesting.

Kortom, de visie versterkt de brede welvaart in Hoorn en ondersteunt een duurzame, gezonde en inclusieve gemeente richting 2040.

4. Kaders

- *Grondwet (artikel 1):* Iedereen in Nederland wordt in gelijke gevallen gelijk behandeld. Dit vormt de basis voor inclusie en gelijke kansen.
- *Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo):* Gemeenten zijn verantwoordelijk voor passende ondersteuning aan inwoners die moeite hebben met zelfstandig functioneren en participeren.
- *Jeugdwet:* Gemeenten organiseren preventief jeugdbeleid en jeugdhulp, met focus op effectiviteit, toegankelijkheid en maatwerk.
- *Participatiewet:* Regelt ondersteuning bij werk en inkomen, inclusief bijstandsverlening. Gericht op participatie naar vermogen.
- *Hervormingsagenda Jeugd (2023-2028):* Legt de nadruk op versterking van de jeugdzorg, met focus op preventie, samenwerking en minder bureaucratie.
- *Wet inburgering 2021:* Gemeenten hebben regie op de begeleiding van nieuwkomers naar participatie en zelfstandigheid.
- *Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs):* Verplicht gemeenten om inwoners met problematische schulden tijdig en adequaat te helpen, met nadruk op vroegsignalering en maatwerk.
- *Westfriese aanpak laaggeletterdheid 2021-2024:* Regionale invulling van het landelijke programma (2020) om laaggeletterdheid terug te dringen en basisvaardigheden te versterken.
- *Arbeidsmarktinfrastructuur Noord-Holland Noord:* Regionale samenwerking tussen gemeenten, UWV, onderwijs en werkgevers om mensen naar werk te begeleiden en de arbeidsparticipatie te vergroten.
- *Woondeal 2.0 Regio Noord-Holland Noord (2023):* Regionale afspraken over woningbouw, betaalbaarheid en leefbaarheid.
- *Woonakkoord 2020-2025 regio Westfriesland en Provincie Noord-Holland:* Samenwerking voor voldoende en passende woningen in de regio.
- *Gemeentewet:* Biedt gemeenten autonomie, maar eisen aan doelmatigheid, rechtmatigheid en financiële verantwoording en transparantie.
- *Integrale Zorgakkoord (IZA):* Afspraken tussen overheid en zorgpartijen om de zorg toekomstbestendig, toegankelijk en betaalbaar te houden.
- *Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA):* Samenwerking tussen gemeenten, zorgverzekeraars en VWS om gezondheidsachterstanden te verminderen, gezonde leefomgevingen te creëren en mentale weerbaarheid te versterken.
- *Nota lokale gezondheidsbeleid Hoorn:* Beleidsnota die richting geeft aan lokaal gezondheidsbeleid en de uitvoering van gezondheidsdoelen.

5. Argumenten

Hieronder wordt per vraag een korte toelichting gegeven. Ook wordt er een mogelijke invulling weergegeven over hoe wij als gemeente Hoorn met de uitdagingen willen omgaan. In bijlage 2 zijn de hoofdpunten en thema's met een korte stand van zaken van Hoorn opgenomen.

Vraag 1: Kunt u zich vinden in de voorgestelde speerpunten voor de meerjarenvisie sociaal beleid Hoorn 2040, namelijk:

- Financiële bestaanszekerheid
- Gezond samenleven en vitaal oud worden
- Kansrijk opgroeien
- Veerkrachtige wijken, leefbaarheid en sociale cohesie

Heeft u aanvullende speerpunten of suggesties die volgens u belangrijk zijn voor de verdere uitwerking van de visie?

Hoorn staat sociaal-maatschappelijk stevig. Op veel indicatoren presteert de stad vergelijkbaar met of iets beter dan het landelijke gemiddelde. De afgelopen jaren is er bewust en consistent geïnvesteerd in sterke wijken, een gezonde leefomgeving en toegankelijke voorzieningen. Die inzet heeft resultaat opgeleverd en vormt een solide fundament voor de toekomst. In dit voorstel is een selectie opgenomen van de meest opvallende indicatoren uit de sociale index, opgesteld door Ipsos in 2025. De uiteindelijke meerjarenvisie bevat uiteraard meer indicatoren dan hier beschreven. In de voorbereiding volgt aanvullend onderzoek en vinden gesprekken met de stad plaats. Deze input vormt mede de basis voor de visie.

De uitdaging voor de komende jaren ligt in het gericht doorontwikkelen van deze basis. Binnen Hoorn bestaan aanzienlijke verschillen tussen wijken. In enkele gebieden stapelen kwetsbaarheden zich op, wat een risico vormt voor de samenhang, leefbaarheid en economische kracht van de gemeente als geheel. Er wordt gestreefd naar een aanpak die voor alle wijken in Hoorn maatwerk betekent. Ook sterke wijken hebben problematieken die aandacht vragen.

Om Hoorn ook op lange termijn vitaal en aantrekkelijk te houden, is het strategisch noodzakelijk om gericht te investeren in het wegnemen van deze kwetsbaarheden en daarbij extra focus aan te brengen op de voornoemde vier speerpunten. Deze worden hieronder toegelicht.

1. Speerpunt Financiële bestaanszekerheid

Toelichting

Financiële bestaanszekerheid betekent dat inwoners genoeg geld hebben om te voorzien in hun basisbehoeften, zoals eten, gezondheidszorg, water, huisvesting en energie. Ook kunnen zij meedoen aan werk, sociale, culturele en sport- en beweegactiviteiten en onverwachte uitgaven opvangen.

Mogelijke invulling

Uit bijlage 2, gebaseerd op de sociale index, blijkt dat de focus voor de komende periode moeten liggen op het verkleinen van de sociaaleconomische kloof. Dit vraagt om gerichte maatregelen tegen armoede en werkloosheid, en voor het bevorderen van de arbeidsparticipatie via een sterke en een breed toegankelijke arbeidsmarkt, ook voor jongeren en studenten. Er wordt intensief samengewerkt met het domein wonen. Onlangs is hiervoor een woonvisie vastgesteld met uitgangspunten die belangrijk zijn voor het welzijn van inwoners en voor het behoud van jongeren en professionals in vitale beroepen. Zonder passende en betaalbare woonruimte bestaat het risico dat zij uitwijken naar grotere steden.

2. Speerpunt Gezond samenleven, vitaal oud worden

Toelichting

Gezond samenleven gaat over hoe mensen met elkaar samenleven, zich verbonden voelen met hun omgeving en medebewoners, en elkaar ondersteunen waar nodig. Het draait ook om het creëren van een gezonde leefomgeving die ontmoeting, gezondheid en verbondenheid stimuleert. De gemeente Hoorn geeft hier onder andere invulling aan via het lokale gezondheidsbeleid. Daarbij is er extra aandacht voor ouder worden en de vergrijzing: sociale samenhang en gezondheid worden versterkt, zodat inwoners op een vitale manier oud(er) kunnen worden in hun eigen buurt/wijk. Zowel mentale als

fysieke gezondheid krijgen hierin nadrukkelijk aandacht. In Noord-Holland Noord Gezond werken wij (gemeente, zorgverzekeraar en zorgaanbieders) integraal samen om hier invulling aan te geven.

Mogelijke invulling

Dit speerpunt richt zich op de gezondheid van alle inwoners, met nadruk op zowel fysieke als mentale gezondheid. Positieve gezondheid vormt het uitgangspunt: de focus ligt op wat mensen wél kunnen en wat hun leven betekenis geeft. Zie hierover meer informatie in bijlage 2.

Er wordt ingezet op preventie, passende zorg en het creëren van een gezonde leefomgeving met voldoende groen, sport- en beweegfaciliteiten en toegankelijke zorginfrastructuur. Bovendien moet er voldoende werkgelegenheid zijn in vitale sectoren zoals zorg, techniek en cultuur, zodat jongere en oudere inwoners van Hoorn werk kunnen vinden binnen de stad en hier kunnen blijven wonen.

Hoorn wordt de komende tijd geconfronteerd met (driedubbele) vergrijzing, wat extra druk legt op het zorgsysteem en de vitaliteit van de stad. Tegelijkertijd is er sprake van een krappe arbeidsmarkt, vooral in sectoren zoals zorg, techniek en cultuur. Dit maakt het een opgave voor de gemeente om in de zorg te voorzien en tegelijkertijd voldoende werkgelegenheid te bieden. Het is belangrijk om de vergrijzing op te vangen door in te zetten op het behoud van een gezonde, actieve oudere bevolking die ook "lekker kan blijven wonen" en door passende werkgelegenheid te realiseren voor onze inwoners. Het versterken en aanleren van diverse competenties vormt hierin een essentieel onderdeel. In bijlage 2 treft u een overzicht aan van de uitkomsten van de sociale index met betrekking tot de eerder genoemde hoofdpunten.

3. Speerpunt: Kansrijk opgroeien

Toelichting

Kansrijk opgroeien betekent dat kinderen en jongeren de ruimte krijgen om zich te ontwikkelen tot wie ze willen en kunnen zijn, zodat zij later volwaardig en gelijkwaardig kunnen meedoen in de samenleving. Het verkleinen van kansenongelijkheid vraagt om gerichte inzet op kinderen die opgroeien in kwetsbare situaties. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar het kind zelf, maar ook naar de bredere omgeving waarin zij opgroeien: het vraagt een hele gemeenschap om een kind te laten opgroeien.

Mogelijke invulling

Het bevorderen van gelijke kansen voor kinderen en jongeren is essentieel voor de toekomst van Hoorn. Dit kan door te zorgen voor goed onderwijs en het bevorderen van positieve jeugd- en gezinsomstandigheden. In bijlage 2 vindt u hierover nadere informatie. Hierbij moet er aandacht zijn voor preventie/preventieve maatregelen en hun effect op de opvoeding. Tevens wordt ingezet op het versterken van de lokale economie, zodat jongeren niet alleen goede onderwijskansen krijgen, maar ook toegang hebben tot werkgelegenheid in opkomende sectoren. Het creëren van werkgelegenheid in zorg, techniek en andere sectoren zorgt ervoor dat jongeren in Hoorn kunnen blijven en de stad niet verlaten vanwege een gebrek aan werk. In bijlage 2 treft u een overzicht aan van de uitkomsten van de sociale index met betrekking tot de eerder genoemde hoofdpunten.

4. Speerpunt: Veerkrachtige wijken, leefbaarheid en sociale cohesie

Toelichting

Veerkrachtige wijken zijn buurten waar mensen zich thuis voelen, waar inwoners elkaar kennen en helpen en waar voldoende voorzieningen zijn zoals scholen, winkels, sport- en culturele activiteiten. In veerkrachtige wijken kunnen bewoners samen problemen aanpakken en zich aanpassen aan veranderingen, bijvoorbeeld bij economische tegenslag of maatschappelijke ontwikkelingen. Wijken worden sterker als er aandacht is voor veiligheid, leefbaarheid, gezondheid, kansen voor werk en opleiding en sociale samenhang.

Mogelijke invulling

Per wijk wordt gestreefd naar maatwerk. Elke wijk kent eigen aandachtspunten waarop gericht wordt ingezet. Er wordt vanuit de ambities in de huidige woonvisie gewerkt aan het versterken van culturele initiatieven, het ondersteunen van sportorganisaties en het bevorderen van sociale netwerken. Bijlage 2 geeft hierover een eerste beeld. Vrijwillige inzet van inwoners is belangrijk. Dit draagt bij aan het creëren van wijken waar mensen zich verbonden voelen en actief bijdragen aan hun omgeving. Dit versterkt niet alleen de gemeenschap, maar maakt Hoorn ook aantrekkelijk voor jongeren, professionals en mensen in vitale beroepen, die hierdoor eerder geneigd zijn om in de stad te blijven wonen en werken.

Vraag 2: Bent u het eens met de voorgestelde leidende principes voor het formuleren en uitvoeren van de ambities in de visie voor Hoorn? Heeft u nog aanvullende ideeën of voorstellen?

Toelichting op de leidende principes:

Onderstaande leidende principes helpen om het sociaal beleid effectief en samenhangend uit te voeren. Ze zijn geformuleerd met oog voor de leefwereld van inwoners en het belang van samenwerking, vertrouwen en maatwerk. De principes sluiten aan bij bredere regionale ambities, zoals geformuleerd in Thuis voor Noordje, waarin onder meer het belang van een veilige en ondersteunende omgeving, aandacht voor het individu, en samenwerking tussen professionals centraal staat. Onder de brede noemer 'sociaal beleid' scharen we alle beleidsterreinen die een 'sociale kant' bezitten: cultuur, sport, onderwijs, jeugdzorg, Wmo, Participatiewet, (sociale) veiligheid, ruimtelijke ontwikkeling, wonen etc. Daarmee wordt ook benadrukt dat de 'harde en fysieke' terreinen invloed hebben op sociaal beleid en omgekeerd. Zo wordt consistent gewerkt aan het volgen van de ingezette koers. Leidende principes fungeren als een kompas dat richting geeft bij het maken van keuzes en het bepalen van prioriteiten, vooral wanneer er verschillende opties of belangen zijn. Deze ondersteunen een goede samenwerking met alle betrokkenen in de stad en zorgen voor een efficiënte inzet van middelen en tijd.

1. Praktisch en dichtbij de mensen

Zorg en dienstverlening worden afgestemd op de dagelijkse behoeften van inwoners. Het proces wordt eenvoudig gehouden, zodat mensen gemakkelijk toegang hebben tot de hulp die ze nodig hebben. Waar regels in de weg staan voor goede oplossingen, wordt gekeken naar de bedoeling van de regel en kan deze, waar nodig en mogelijk, worden aangepast.

2. Samen met inwoners bouwen aan Hoorn als stad

De samenwerking met inwoners is open en eerlijk, met nadruk op vertrouwen en inclusiviteit. Er wordt geluisterd naar inwoners en er wordt met hen samengewerkt in plaats van over hen te praten. Daarbij wordt kritisch gekeken naar de inzet van middelen en alleen gedaan wat noodzakelijk is om de stad vooruit te helpen.

3. Gerichte investering voor eerlijke kansen (ongelijk investeren voor gelijke kansen)

Er wordt meer geïnvesteerd in wijken of groepen die extra ondersteuning nodig hebben om gelijke kansen te realiseren. Dit betekent dat de zorg en ondersteuning soms niet voor iedereen hetzelfde is, maar aangepast wordt aan de specifieke behoeften van de inwoners. Maatwerk waar het nodig is, is essentieel om effectief in te spelen op de diverse behoeften binnen de gemeenschap.

4. Voorkomen is beter dan genezen (o.a. inzet op preventie en bewustwording)

De focus ligt op het bevorderen van welzijn en gezondheid, zodat problemen worden voorkomen. Wanneer er risico's wordenesignaleerd, wordt er tijdig ingegrepen om grotere problemen te vermijden, wat zowel de levenskwaliteit ten goede komt als kosten bespaart. Preventie wordt doelgericht ingezet om de gezondheid van inwoners te versterken en zo samen te bouwen aan de stad.

5. Aanpakken van onderliggende problemen

Er wordt niet alleen gekeken naar de symptomen van problemen, maar naar de oorzaken ervan. Dit wordt gedaan door samen te werken met inwoners en gebruik te maken van de kennis van professionals en wetenschappers, wat leidt tot duurzame oplossingen. Waar mogelijk wordt integraal samengewerkt.

Vraag 3: Hoe ziet Hoorn er in 2040 als een sociale, gezonde, vitale en welvarende stad uit?

Toelichting

De gemeente speelt een centrale rol in het versterken van het sociale beleid. Dat betekent dat de gemeente niet alleen zorgt voor goede basisvoorzieningen zoals zorg, onderwijs, huisvesting en ondersteuning, maar ook actief werkt aan het vergroten van kansen, het versterken van wijken en het stimuleren van samenleven.

In de komende jaren vraagt dit om een bredere blik: sociaal beleid moet niet alleen problemen oplossen, maar ook investeren in een stad waarin iedereen kan meedoen en oud kan worden op een vitale manier. Daarbij hoort ook het creëren van een gezonde leefomgeving, ruimte voor cultuur en sport en beweging, en het aantrekken en vasthouden van jonge mensen en vitale beroepskrachten.

Dit vraagt om samenwerking met inwoners en partners, waarbij de leidende principes zoals 'dichtbij de mensen' en 'gelijke kansen' helpen om keuzes te maken die passen bij een groeiende stad. Sociaal beleid draagt zo bij aan een levendige, gezonde, sterke en veerkrachtige Hoorn voor de toekomst.

Mogelijke invulling

De rol van de gemeente kan als volgt worden samengevat:

1. Regie gemeente op sociaal beleid binnen de stadsontwikkeling

De gemeente zorgt ervoor dat sociaal beleid meegenomen wordt in de ontwikkeling van de stad. Dit betekent niet alleen aandacht voor een betere leefomgeving, maar ook zorgen voor gelijke kansen voor iedereen in een groeiende stad. Waar mogelijk wordt wijk- en gebiedsgericht gewerkt.

2. Verbinding maken tussen sociaal beleid en stedelijke veranderingen

Hoorn groeit, en het sociaal beleid moet aansluiten bij de fysieke en economische veranderingen. De gemeente verbindt alle betrokkenen, zoals bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties, zodat de uitdagingen van een groeiende stad samen worden aangepakt. Ook wordt de eigen bedrijfsvoering en dienstverlening sociaal ingericht.

3. Slimme investeringen voor de lange termijn

De gemeente zorgt ervoor dat het financiële beleid gericht is op het versterken van de sociale basis van de stad. Dit draagt bij aan een toekomstbestendige stad die veerkrachtig en inclusief is. Door beschikbare middelen doelgericht in te zetten, worden duurzame resultaten bereikt die bijdragen aan een sterk en sociaal Hoorn.

4. Ruimte voor innovatie en samenwerking

Hoorn moet een stad zijn waar nieuwe ideeën bloeien. De gemeente helpt nieuwe initiatieven op sociaal gebied te ondersteunen, bijvoorbeeld door samen te werken met bedrijven en het benutten van innovatieve (financierings)mogelijkheden.

5. Gelijke kansen voor iedereen

De gemeente zorgt ervoor dat de groei van de stad niet ten koste gaat van kwetsbare groepen. Het sociaal beleid richt zich op het bieden van gelijke kansen voor alle inwoners, met het oog op een inclusieve en leefbare stad, nu en in de toekomst.

Samengevat: de gemeente heeft een sleutelrol (regisserend en faciliterend) in het vormgeven van een stad waar sociaal beleid en stedelijke groei hand in hand gaan. Daarbij is het uitgangspunt dat alle inwoners meeprofiteren van de ontwikkelingen en dat Hoorn ook in de toekomst een leefbare stad blijft voor iedereen.

Vraag 4: Hoe kijkt u aan tegen de voorgestelde financiële strategie voor de meerjarenvisie sociaal beleid 2040, en hoe kunnen we de uitvoering van onze ambities financieel haalbaar maken?

Mogelijke invulling met een financiële strategie voor Hoorn

De ambities voor Hoorn vragen om een herziening van de inzet van financiële middelen, mede vanwege de Hervormingsagenda Jeugd en de toenemende druk op het sociaal domein, bijvoorbeeld door de dubbele vergrijzing. Een financiële strategie is nodig die is gericht op sociaal rendement: elke euro effectief investeren voor maatschappelijke welvaart op de lange termijn. Op dit moment wordt gedacht aan de volgende punten:

1. Duurzaam en stabiel financieel beleid

Gezien de druk op het sociaal domein is een stabiel financieel beleid noodzakelijk, met focus op de lange termijnopgaven en de speerpunten die het grootste sociaal rendement opleveren. Daarbij wordt domein overstijgend gekeken.

2. Beter benutten van geoormerkte gelden

Geoormerkte middelen zijn specifiek bestemd voor bepaalde doeleinden. Het is essentieel om deze middelen zo efficiënt en volledig mogelijk in te zetten, zodat onbenutte budgetten niet terugvloeien naar het Rijk. Daarbij is het wenselijk om actief te verkennen hoe deze gelden kunnen worden verbonden aan andere financieringsbronnen en hoe ze gericht kunnen worden ingezet voor prioritaire opgaven van de gemeente.

3. Doelmatigheid en doeltreffendheid in financiële inzet

De gemeente wil efficiënter omgaan met de beschikbare middelen door op basis van data onderbouwde keuzes te maken en te investeren waar de impact het grootst is. Er wordt onderzocht hoe ontschotting van financiering kan bijdragen aan meer flexibiliteit binnen de raadsdoelen.

4. Maatschappelijke kosten en baten eerlijk verdelen

De kosten en baten van investeringen in het sociaal domein moeten eerlijk verdeeld worden tussen interne gemeentelijke afdelingen en externe partijen, zoals zorgverzekeraars, woningcorporaties, onderwijsinstellingen en zorgkantoren. Voorbeelden hiervan zijn samenwerkingen met IZA, GALA en Zorgkantoren om gezamenlijke uitdagingen, zoals de vergrijzing, aan te pakken. Dit zorgt voor een integrale en gezamenlijke verantwoordelijkheid in het beleid.

5. Innovatieve financieringsstromen aanboren

Naast het Gemeentefonds onderzoeken worden aanvullende financieringsmogelijkheden verkend, zoals lobby bij de provincie, het Rijk, de EU, en publiek-private samenwerkingen, om extra middelen voor Hoorn te verkrijgen.

Vraag 5: Wat is de rol van de gemeente Hoorn in het sturen op de realisatie van deze visie?

Mogelijke invulling

Om de sociale visie voor Hoorn te realiseren, is het belangrijk om duidelijke sturingsmechanismen en concrete acties te bepalen. Hierbij kan de gemeente de volgende aanpak hanteren:

1. Duidelijke doelstellingen en meetbare resultaten

Het formuleren van concrete doelen is essentieel. Deze doelen moeten meetbaar zijn, zodat gevolgd kan worden of de ambities daadwerkelijk worden gerealiseerd. Dit betekent bijvoorbeeld het opstellen van concrete indicatoren voor de speerpunten zoals financiële bestaanszekerheid, kansrijk opgroeien, gezonde leefomgevingen en veerkrachtige wijken. Tegelijkertijd wordt onderkend dat niet alle inspanningen aantoonbaar zijn te herleiden tot het gewenste maatschappelijk effect. Werken volgens evidence based en/of practice based principes is daarbij het uitgangspunt.

2. Samenwerking en afstemming met partners

Het succes van de visie hangt af van samenwerking met verschillende partners zoals inwoners, maatschappelijke organisaties, bedrijven en andere overheden. De gemeente moet regie houden en faciliteren dat partners zich gezamenlijk inzetten voor de gewenste veranderingen.

3. Financieel beleid en middelen toewijzen

De uitvoering van de visie vraagt om een financieel kader. Dit betekent niet alleen het efficiënter inzetten van middelen (middels subsidies of inkoop), maar ook het prioriteren van investeringen in de speerpunten die het grootste sociaal rendement opleveren. Er moet budget beschikbaar komen voor innovaties, de lange termijn doelen en samenwerking met externe financiers, zoals het Rijk en EU, moet worden onderzocht.

4. Periodieke evaluaties en bijsturing

Regelmatige evaluaties zijn noodzakelijk om te monitoren of de visie op koers blijft. Als blijkt dat bepaalde doelen niet worden gehaald of als er onvoorziene obstakels zijn, moeten er bijstellingen plaatsvinden. Dit draagt bij aan de noodzakelijke flexibiliteit om tijdig te kunnen inspelen op veranderende omstandigheden.

5. Betrekken van de inwoners

De gemeente moet blijven luisteren naar haar inwoners en hen actief betrekken bij de uitvoering van de visie. Dit kan via participatieprocessen, adviesraden of digitale platforms. Door de inwoners te betrekken, blijft de visie relevant en kan deze worden aangepast aan de behoeften van de stad.

6. Communicatie en transparantie

Het is belangrijk om helder en regelmatig te communiceren over de voortgang van de visie. Inwoners, raadsleden en andere belanghebbenden moeten weten waar de gemeente mee bezig is en wat de verwachte resultaten zijn. Dit versterkt het vertrouwen en zorgt voor draagvlak.

Door deze aanpak te volgen, kan Hoorn de visie stap voor stap realiseren.

Vraag 6: Hoe wilt u geïnformeerd worden over de voortgang en de resultaten van de vast te stellen ambities?

Voorstel monitoring en rapportage

- **Tweejaarlijkse voortgangsrapportage**
Iedere twee jaar ontvangt de raad een voortgangsrapportage met een overzicht van behaalde resultaten, knelpunten en (eventuele) bijstuurvoorstellen.
- **Jaarlijkse informatienota**
Jaarlijks wordt via een korte informatienota een update gegeven over de belangrijkste ontwikkelingen, trends en acties binnen de beleidsopgaven.

In het proces rond de informatiebehoefte van de raad geeft de gemeente inzicht in hoe informatie wordt vastgelegd, waar deze vandaan komt en welke rol zij daarin ziet voor zichzelf, inwoners en partners. Hierbij is ons uitgangspunt om zoveel mogelijk datagestuurd, evidence based en/ of practice based te werken. Dit proces neemt meerdere jaren in beslag en volgt op de vaststelling van de meerjarenvisie sociaal beleid.

6. Maatschappelijk draagvlak en participatie

Hoorn werkt aan een nieuwe meerjarenvisie voor het sociaal beleid voor de periode 2026–2040. In deze visie worden de belangrijkste maatschappelijke opgaven gebundeld en de koers voor de komende jaren uitgezet. Parallel aan de beleidsontwikkeling loopt een participatietraject, gericht op het actief ophalen van input bij de gemeenteraad, inwoners, ervaringsdeskundigen, de sociale cliëntenraad, interne collega's en ketenpartners. Dit draagt bij aan een beleid dat aansluit bij de behoeften van de stad en de samenleving van morgen. Samen met de Meedenkgroep Sociaal Domein wordt besproken op welke wijze de input wordt verwerkt en geïmplementeerd.

7. Financiële gevolgen

Dit voorstel heeft op dit moment nog geen financiële gevolgen. Bij de uitwerking van de meerjarenvisie sociaal beleid 2026–2040 worden financiële consequenties in beeld gebracht. Deze zijn afhankelijk van de invulling van de visie en de keuzes die daarbij gemaakt worden.

8. Communicatie

Parallel aan de beleidsontwikkeling wordt gewerkt aan het opstellen en uitvoeren van een participatietraject, waarbij actief input wordt opgehaald bij de gemeenteraad, inwoners, ervaringsdeskundigen, de sociale cliëntenraad, interne collega's en ketenpartners. Op deze manier sluit het beleid aan bij de behoeften van de stad en de samenleving van morgen.

9. Realisatie

De input uit de meningsvormende commissievergadering wordt meegenomen in de uitwerking van de meerjarenvisie sociaal beleid 2026–2040. In het vierde kwartaal wordt de conceptvisie opnieuw besproken in een meningsvormende commissievergadering. Aansluitend wordt de visie ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad.

27 MEI 2025

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris,

de burgemeester